

[Ministeren for Grønland.]

Grønland var repræsenteret i dette ting af daværende minister Knud Hertling — valgt i nordkredsen, bosiddende i Måløv — og hr. Moses Olsen fra Holsteinsborg, bosiddende i Danmark af gode grunde, men i hvert fald med fast tilknytning til Grønland, hvortil han siden flyttede — til Godthåb. De to medlemmer, der er valgt til folketinget fra Grønland i denne valgperiode, var begge bosiddende og er begge bosiddende i Godthåb, men ikke desto mindre repræsenterer hr. Lars Emil Johansen naturligvis nordkredsen, hvori han er valgt, og hr. Rosing repræsenterer sydkredsen.

Nu har vi talt teori. Hvordan er det så med praksis? Vil det være sådan, hvis vi forestiller os, at dette lovforslag gennemføres, og — som det jo altså har været skik — sætter, at de til folketinget valgte grønlandske folketingsmedlemmer bor i Godthåb begge to, vil der så være nogen forskel på situationen før og nu? Jeg tror, man skal veje med meget fin vægt for at kunne finde denne forskel, men bevares, det kan vi diskutere.

Det er givet, at dette at være opstillet i en bestemt kreds og blive valgt i en bestemt kreds giver en bestemt tilknytning, men jeg har svært ved at forstå, at man, fordi to vælges i den samme kreds, skulle give sig til at overse vigtige, betydningsfulde befolkningsgrupper, enten det så er fåreavlerne i syd eller fangerne i nord.

Vi har altså her to principper stående over for hinanden, om vi skal lade os lede af et geografisk princip eller vi skal lade os lede af det princip, som jo går igennem lovforslaget, at det skal være muligt for den grønlandske befolkning at dele sig efter anskuelser. Det er sådan set det, der ligger i det, at man sikrer de forskellige grupper og deres synspunkter en repræsentation, således at man ikke opnår det, som man kunne forestille sig med det system, der nu er gældende, at et meget lille mindretal i begge kredse fik folketingsmedlemmet. Såfremt der blev opstillet tilstrækkelig mange, så ville vi jo kunne komme ud i den situation, og det vil altså sige en meget tilfældig repræsentation i folketinget her fra grønlandsk side.

Jeg taler her teori, men det gør vi jo også, når vi taler geografi. Jeg synes altså, det er svært at finde nogen endegyldig løs-

ning på problemet. Der er svagheder ved begge faconer, ved begge måder. Jeg må nok — og det fremgår da også af, at jeg har fremsat forslaget — lægge megen vægt på, at det er muligt for befolkningsgrupper i Grønland at få repræsenteret sine anskuelser. Jeg lægger trods alt mere vægt på dem end på geografiske afstande. Men det er klart, at vi kan diskutere dette i udvalget.

Det andet hovedproblem, der blev rejst af hr. Dohrmann og sidst af hr. Lars Emil Johansen, er spørgsmålet om, hvorvidt de danske udsendte i Grønland skal have stemmeret til folketinget i den grønlandske valgkreds, hvori de bor, eller om man kunne tænke sig en slags fjernafstemning. Jeg forstod på hr. Lars Emil Johansen, at en tilsvarende tankegang kunne opstilles, hvad angår de i Danmark boende grønlandere. Jeg vil umiddelbart advare imod at gå ind på en sådan tankegang, for vi har det jo sådan, at vi stemmer dér, hvor vi bor, og jeg kan nok forestille mig, hvilke vanskeligheder vi ville løbe ind i, hvis vi skulle give os til at vurdere: i hvilken grad har man tilknytning til det grønlandske samfund, og i hvilken grad har man det ikke? I hvilken grad har en grønlandsk født person, som er bosiddende i Danmark, tilknytning til Danmark og bør derfor have stemmeret i sin valgkreds hernede, og i hvilket omfang er denne tilknytning til det danske samfund sekundær i forhold til tilknytningen til det grønlandske samfund, hvilket altså skulle betyde, at vedkommende grønlander skulle stemme i sin grønlandske valgkreds? Jeg beder lige medlemmerne og udvalget overveje, hvilke afgrænsningsproblemer dette kunne give. Jeg tror nok, det ville sige sparto til mange af de vanskeligheder, vi har på andre områder, hvis vi skulle til at sidde og vurdere det. Åremålet er i virkeligheden ikke noget kriterium, og følelserne vil vi vist få ganske svært ved at vurdere. Jeg synes da, det er i orden, at vi giver os til at diskutere dette i udvalget, men jeg kan ikke lade være med at sige, at vi skal altså vide, at går vi ind i dette, så begiver vi os ind i noget, som bliver overordentlig kompliceret, og som det bliver umuligt at lave — efter min opfattelse — på rimelig vis.

Hr. Lars Emil Johansen nævnte selv sin stilling i forhold til landsrådet. Det er klart,